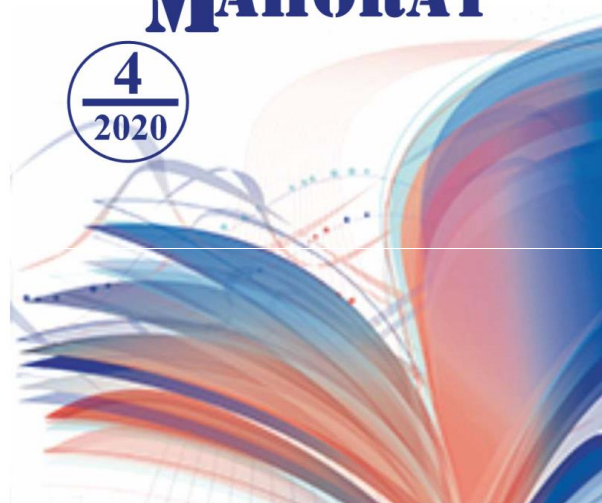

PEDAGOGIK MAHORAT

4
2020

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

4-son (2020-yil, avgust)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2020

4, 2020 **PEDAGOGIK MAHORAT***ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО***PEDAGOGICAL SKILL**
PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal
2020, № 4

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qarori bilan **pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha** dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan zaruriy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Jurnal 2001-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 6 marta chiqadi.

Jurnal O'zbekiston matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2016-yil 22-fevral № 05-072-sonli guvohnoma bilan ro'yxatga olingan.

Muassis: Buxoro davlat universiteti

Tahririyat manzili: O'zbekiston Respublikasi, Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy

Elektron manzil: ped_mahorat@umail.uz

TAHRIR HAY'ATI:

Bosh muharrir: Adizov Baxtiyor Rahmonovich – pedagogika fanlari doktori, professor

Bosh muharrir o'rinbosari: Navro'z-zoda Baxtiyor Nigmatovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas'ul kotib: Hamroyev Alijon Ro'ziqulovich – pedagogika fanlari doktori, dotsent

Xamidov Obidjon Xaftzovich, iqtisodiyot fanlari doktori

Begimqulov Uzoqboy Shoyimqulovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudov Mels Hasanovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Ibragimov Xolboy Ibragimovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Choriyev Abdushukur Choriyevich, pedagogika fanlari doktori, professor

Yanakiyeva Yelka Kirilova, pedagogika fanlari doktori, professor (N. Ritski nomidagi Janubiy-G'arbiy Universiteti, Bolgariya)

Qahhorov Siddiq Qahhorovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudova Muyassar, pedagogika fanlari doktori, professor

Barotov Sharif Ramazonovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Jabborov Azim Meyliqulovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Sunnatova Ra'no Izzatovna, psixologiya fanlari doktori, professor

Kozlov Vladimir Vasilyevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Yaroslavl davlat universiteti, Rossiya)

Morogin Vladimir Grigoryevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Xakassiya davlat universiteti, Rossiya)

Belobrikina Olga Alfonsasovna, psixologiya fanlari nomzodi, professor (Novosibirsk davlat pedagogika universiteti, Rossiya)

Chudakova Vera Petrovna, psixologiya fanlari nomzodi (Ukraina pedagogika fanlari milliy akademiyasi, Ukraina)

Tadjixodjayev Zokirxo'ja Abdusattorovich, texnika fanlari doktori, professor

Amonov Muxtor Raxmatovich, texnika fanlari doktori, professor

O'rayeva Darmonoy Saidjonovna, filologiya fanlari doktori, professor

Axmedova Shoira Ne'matovna, filologiya fanlari doktori, professor

Durddiyev Durdimurod Qalandarovich, fizika-matematika fanlari doktori, professor

Hayitov Shodmon Axmadovich, tarix fanlari doktori, professor

To'rayev Halim Hojiyevich, tarix fanlari doktori, professor

Mirzayev Shavkat Mustaqimovich, texnika fanlari doktori, professor

Mahmudov Nosir Mahmudovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Muhammadjon To'ychiyevich, iqtisod fanlari doktori, professor

Bo'riyev Sulaymon Bo'riyevich, biologiya fanlari doktori, professor

Olimov Shirinboy Sharopovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qahhorov Otabek Siddiqovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Qosimov Fayzullo Muhammedovich, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Jumayev Ulug'bek Sattorovich, psixologiya fanlari nomzodi, dotsent

4, 2020 PEDAGOGIK MAHORAT*ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО*PEDAGOGICAL SKILL

Камола НОРОВА. Олий таълим муассасаларида “таълим менежменти” ўқув курсини ўқитишда педагогик жараёнларни бошқаришга оид ёндашувлар.....	135
Феруза ШЕРМАНОВА. Мактабгача таълим тизимида тарбиячи-педагоглар медиа ахборот саводдонлигини ошириш долзарб муаммо сифатида.....	140
Юсупбай Пурханов. Мустақиллик йилларида Қорақалпоғистонда дидактика ва ўқитиш технологияларининг такомиллашиши.....	143
Ўйғун ЎРИНОВ. Олий таълим муассасаси ва ишлаб чиқариш корхонаси ўртасидаги ҳамкорлик доирасида таълим жараёнини ташкил этиш методикаси.....	146
Dilfuza ORIFBOYEVA. Ijtimoiy boxabarlik ijtimoiy kompetentlikning tarkibiy qismi sifatida.....	151
Баҳринисо ТЎРАҚУЛОВА. Инновацион таълим муҳитида интегратив ҳамкорликни таъминлаш ижтимоий муаммо сифатида.....	155
Муталиб МИРЗАЕВ. Китобхонлик – маънавий тарбияни шакллантирувчи омил сифатида.....	158
XORIJYIY TILLARNI O‘QITISH.....	162
Ug'iljon AHMEDOVA. Oliy ta'lim tizimida talabalarga ingliz tilini o'qitishda kreativlikning asosiy yettita ustunidan foydalanishning samarali jihatlari.....	162
Нозима МАМАДЖАНОВА. Бошланғич синф инглиз тили дарсларида ўқувчиларда танқидий фикрлашни ривожлантиришнинг ўзига хос хусусиятлари.....	168
ANIQ VA TABIIY FANLARNI O‘QITISH.....	171
Durdimurod DURDIYEV, S. Xoliqov. Birinchi tartibli oddiy differensial tenglamalarni innovatsion texnologiyalar asosida o'qitish.....	171
Тўлқин РАСУЛОВ, Зикрулло ҲАМДАМОВ. Арифметик ва геометрик прогрессиялар учрайдиган баъзи ҳаётий масалалар.....	177
Мавлон БЕКМИРЗАЕВ. Биологик таълим ўқув материалларининг хилма-хиллиги.....	182
Мамалакат МУСТАФАЕВА, Саида ГАФАРОВА, Феруза ХАЛИЛОВА. “Сувўтларнинг экологик гуруҳлари ва аҳамияти” мавзусини ўқитишда хусусий методлар.....	186
Шароф РАХИМОВ, Шокир УМЕДОВ. Особенности спектров люминесценции и магнитной циркулярной поляризации люминесценции редкоземельного иона Tb^{3+} в $Tb_3Ga_5O_{12}$	192
Акбар ШЕРНАЕВ, Ойбек АБДИМУРАТОВ, Азиза ОЛИМОВА. География дарсларида хариталар билан ишлаш тизими.....	195
TASVIRIY SAN'AT VA MUSIQA.....	199
Жўра ШУКУРОВ. “Бухоро шашмақоми тарихидан...” тазкираси хусусида.....	199
O'rinposhsha QALANDAROVA, Dilrabo SHOKIROVA. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida xalq hunarmandchiligiga oid bilim va ko'nikmalarni shakllantirish metodikasi.....	202
Гулбахар Абылова. Музыкально – компьютерные технологии и тенденции её дальнейшего развития в образовании.....	206
JISMONIY MADANIYAT VA SPORT.....	211
Меҳриддин АБДУЛЛАЕВ. Ёш енгил атлетикачиларни тайёрлашда ҳаракатли ўйинларни қўллаш методикаси.....	211
Ольга АНДРИЕВСКАЯ, Комилжон НОРБОЕВ. Анализ контроля физической подготовки в спортивных играх и лёгкой атлетике.....	217
Фаррух АХМЕДОВ. Дзюдочилар мусобақа фаолиятини баҳолаш бўйича илгор тажрибалар таҳлили.....	222
Otabek TOSHTEMIROV. The modern socio-pedagogical need to improve the communicative components of future physical education teachers.....	228
Руслан МЕЛЬЗИДДИНОВ. Педагогическое тестирование уровня специальной физической подготовленности футболистов.....	231

Мамалакат МУСТАФАЕВА
Бухоро давлат тиббиёт
институтини доценти,
биология фанлари номзоди

Саида ГАФАРОВА
Бухоро давлат университети
катта ўқитувчиси

Феруза ХАЛИЛОВА
Бухоро давлат университети
ўқитувчиси

“СУВЎТЛАРНИНГ ЭКОЛОГИК ГУРУҲЛАРИ ВА АҲАМИЯТИ” МАВЗУСИНИ ЎҚИТИШДА ХУСУСИЙ МЕТОДЛАР

Мақолада олий таълим муассасаларида Ботаника фанидан айрим улмулаштирувчи мавзуларни ўқитишда кичик гуруҳ ва жамоада ишлаш, ўрганилаётган мавзу, муаммолар бўйича шахсий қарашларини дадил, эркин ифодалаш, ўз фикрларини ҳимоя қилиш, далиллар билан асослаш, тенедошларини тинглай олиш, воқаларни янада бойитиш, билдирилган мавжуд мулоҳазалар орасидан энг мақбул ечимни танлаб олишга рабатлантириш имкониятига эгаллиги билан алоҳида аҳамият касб этади.

Таянч нуқунчалар: сувўти, галофилл, фитозофон, криофилл, “6 шляпа методи”, дидактик ўйинли технологиялар.

В статье рассматривается, как работать в небольших группах и командах при преподавании некоторых общих тем по ботанике в высших учебных заведениях, выражая свои убеждения, отстаивая свое мнение, предоставляя доказательства, слушая сверстников. Особенно важно, что у него есть потенциал для дальнейшего обогащения идей и поощрения наилучшего решения.

Опорные понятия: водонепроницаемый, галофилл, фитофон, криофилл, “6 методов шляпы”, дидактические игровые технологии

The article discusses how to work in small groups and teams when teaching some common topics in botany in higher education, expressing their beliefs, defending their opinions, providing evidence, listening to peers. It is particularly important that it has the potential for further enrichment of ideas and promote the best solutions.

Reference concepts: waterproof, halophile, phytophile, cryophile, » 6 hat methods», didactic game technologies

Педагогик технологиянинг принципларидан бири - эгилувчанлик принциpidир. Бу принцип педагогик технологияларнинг қўлланиш соҳаларини бирмунча кенгайтиради. У ёки бу мавзу бўйича лойиҳаланган технология ҳеч бўлмаганда фан бўлими чегарасида эгилувчанлик хусусиятига эга бўлиши керак. Ўқитувчида кам куч ва вақт сарфи эвазига фан мавзулари бўйича дидактик жараён тузилмасини ташхисли мақсадга мувофиқ тарзда алмаштира олиш ёки қайтадан лойиҳалаш имкони мавжуд бўлади.

Олий таълим муассасаларида Ботаника (тубан ўсимликлар систематикаси) фанининг мазмун моҳиятини ўрганиш ҳамда уни назарий ва амалий тадқиқ этиш учун 1980 йилда Эдуард Де Бононинг “Мышление 6 шляп” методи қўл келади. Олий таълимда биология таълим йўналиши учун ўқитиладиган ботаника фанининг ҳар бир фан бўлими яқунлангач, талаба мавжуд жараёни 6 хил назарда баҳолай олиши ундан билим, кўникма, ижодий ёндашув ва мустақил фикрлашни такозо этади. Шу сабабли тубан ўсимликларнинг сувўтлар бўлимини яқунлагач, талабалар олдида сувўтларнинг 6 хил хусусиятини тавсифлаши талаб этилади.

Сувўтлар сув, тупроқ, тақир ерлар ва қояларда, қор ҳамда муз тоғларида, дарахт пўстлоқларида ўсади. Сувўтларидан ниҳоятда кўп биомасса ҳосил бўлади. Сувда ҳеч нарсага бирикмасдан планктон қолда ўсадиган сувўтлар ҳайвонларнинг озикланишида аҳамияти катта. Сувўтларнинг турларига қараб, сувларнинг ифлос ва тозалик даражаси аниқланади. Сувўтларнинг биомассаси 1 м³ сувда 6 - 14 гр дан 34 кг гача бўлиши мумкин. Инсонлар сувўтлардан озик-овқат, ем-хашак сифатида, деҳқончиликда ўғит ўрнида фойдаланадилар. Сувўтларда мой кам бўлса ҳам, оксил, углевод ва витаминлар кўп бўлади, саноат учун хомашё ҳисобланади. Кладифора яшил сувўтидан сифатли қоғоз ва картонлар тайёрланади. Кўпгина сувўтларидан йод, бром олинади. Сувўтларни қуруқ ҳайдаб, кўмир, смола, креозид, ёғоч спирти, ацетон олиш мумкин. Қўнғир сувўтларининг баъзиларидан альгин кислотаси олинади. Альгин кислотаси эса тўқимачилик ва ҳоказо саноатларида (газлама ва қоғозга ишлов беришда) шунингдек, пластмасса саноатида ишлатилади. Кремнеземли сувўтлар сапропел - чиринди қолдиқларидан иборат органик лойка (Сибирда кўп тарқалган) ҳосил бўлади. Сувўтлардан чорвачиликда озик-овқат сифатида ишлатилади. Уларни қуруқ ҳайдаш натижасида смола, кокс олинади. Булардан ўз навбатида бензин, керосин, оғир мой, лак, органик кислоталар, аммиак олса бўлади.

Мазкур жараёни олиб бориш учун шляпа бўлмаса, яъни уни кийиб баҳолашнинг имкони бўлмаса, бунда ҳар бир қатордан танлаб олинган сардорлар сувўтларни 1 дан 6 гача ёзилган мос ранглари тавлашади ва уларга баҳо беришади.

4, 2020 PEDAGOGİK MAHORAT*ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО*PEDAGOGICAL SKILL

I жадвал. Сувўтларнинг аҳамиятини ўрганишда “Фикрлашда олти шляпа” методи (1980, Эдуард Де Боно)

	<p>Оқ шляпа - аниқ факт, далил ва сонларга таяниб сувўтларни баҳолайди (масалан, ламинария йодга бой бўлиб, буқоқ касаллигини даволашда ишлатилади, қизил сувўтлардан агар-агар моддаси олинади, сувўтларнинг 30 мингга яқин турлари мавжуд).</p>
	<p>Қизил шляпа – эшитилганларни ҳиссиёт орқали қабул қиладиган маълумотлар (1 мм³ сувда 5 кунда сувўтлар сони 2 мингдан 4-5 млн гача ошади, кўк-яшил сувўтлар туфайли қор ранги қизил бўлиб, Греландияда қизил қор ёғади, битта мм даржадаги колонияда 200 мингга яқин хужайралар мавжуд).</p>
	<p>Сариқ шляпа – позитив ва оптимистик қараш, яъни сувўтлардаги барча ҳолатларни оптимистик қабул қилиб уни ёқлайди ва натижада яхши оқибатларга сабаб бўлади. Энг қизиқарлиси ҳар бир ёмон ҳолатга ҳам ижобий кўз билан қаралади (масалан, сувўтлар оммавий кўпайса сувни кислород билан бойитади, натижада тирик организмлар учун кислородли муҳит яратиш беради, балиқлар учун озуқа ҳисобланади).</p>
	<p>Яшил шляпа – ижодийлик ва маҳсулдорликни таъминлайди. Келиб чиққан муаммони позитив, альтернатив ечим йўлларини топади (масалан, сувнинг иккиламчи ифлосланишининг олдини олишни таъминлашда уларни йиғиб олиб, чорва молларининг сутини кўпайтириш ёки товукларда тухум маҳсулдорлигини ошириш мумкин).</p>
	<p>Қора шляпа – бу танқид ва муаммога пессимистик қараш. Доимо унинг салбий жиҳатлари излаб топилади. Одам бу билан ўзининг салбий эмоцияларини юзага чиқариб, аргумент ва фактларга асосланиб, танқидий ёндашади (масалан, сувўтлар сувга бадбўй хид беради, балиқларнинг нафас олишини қийинлаштиради, кемалар юришига тўсқинлик қилади, нобуд бўлгандан кейин сувни иккиламчи ифлослантиради).</p>
	<p>Кўк шляпа – муаммо ечимини масъулият билан ёндашиб, охириги натижани чиқаришда қўлланилади (сувўтларнинг хусусиятидан келиб чиқиб, оқова сувларни тозалаш, чорвачилик, балиқчиликда кенг қўлланилади).</p>

Усулни қўллаш жараёнида ҳар бир шляпа чекланган вақт давомида ишлатилади, чунки режимларнинг ҳеч бири тўлиқ табиий ва доимий фикрлаш усули эмас. Олти фикрлаш усулини танлаш асосида турли хил дастурларни яратиш мумкин.

Кетма-кетлик ҳар доим мовий шляпа билан бошланади ва тугайди, гуруҳ фикр жараёни қандай амалга оширилишини, сўнг унинг натижалари қандай баҳоланишини ва кейинги босқичда нима қилиш кераклигини келишиб олади. Шляпалардан ҳам индивидуал ҳам, ақлий ишларда ҳам, гуруҳ ишларида ҳам фойдаланиш мумкин.

2. Тузилмавий-мантқиқий чизма “Поғона”

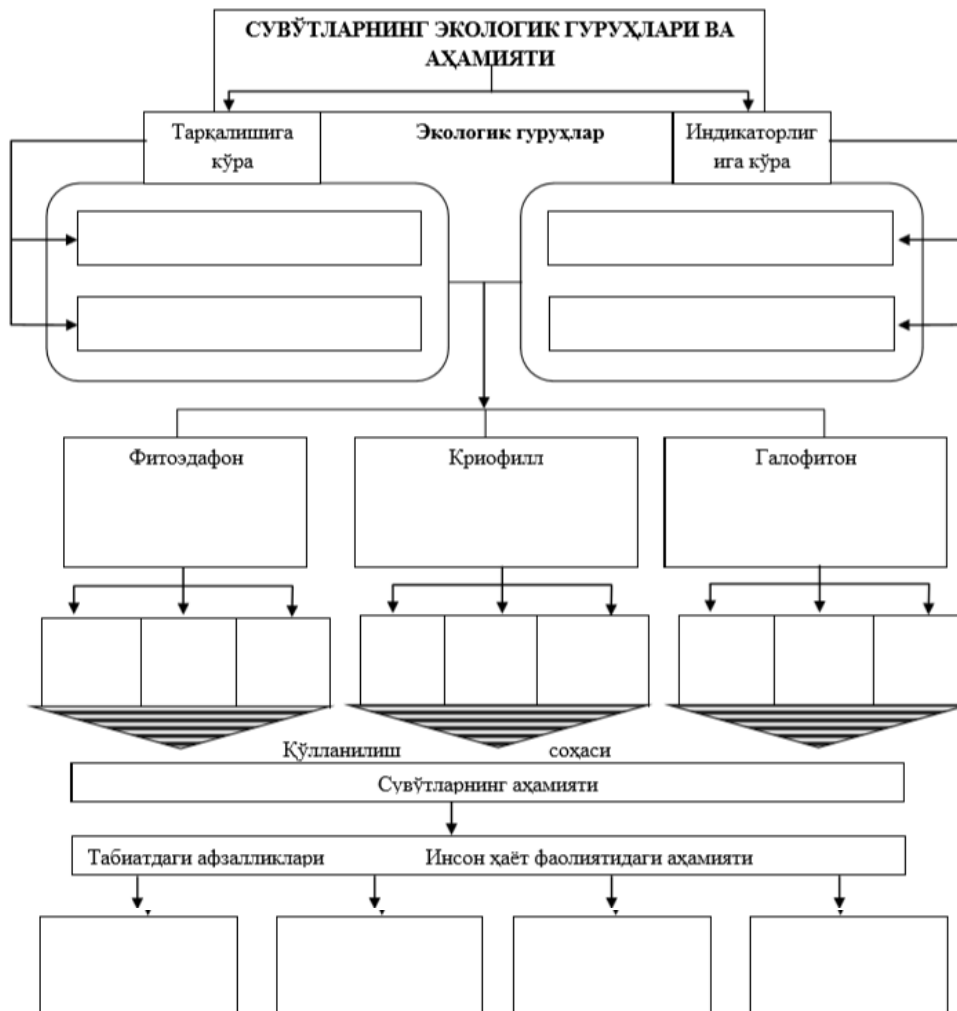
“Поғона» тузилмавий-мантқиқий чизма органайзерини мустақил таҳлил қилишни, муаммони ифодалашни, ечиш йўлларини аниқлашни, сўнгра уни ечиш топширигини беради.

а. “Поғона”ни тузиш жараёнида тизимли схеманинг таркибий қисми ва 2 хил ҳолатини силжитиш мумкин - бу у ёки бу ҳолатни қайта фикрлаш имконини беради (расм 1).

4, 2020 PEDAGOGİK MAHORAT*ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО*PEDAGOGICAL SKILL

б. Агарда сиз ғояларни ишлаб чиқишда тор йўлакка кириб, қолсангиз, у ҳолда 1-2 даража юқорига қайтинг ва муҳим нарсани унутмаганингизда ҳамда бошқача нимадир қилиш мумкин эканлигини кўриб чиқинг.

в. Сиз чапдан ўнгга ёзишга ўргангансиз, “Каскад” қуришни чапдан ўнгга қараб тузишга ҳаракат қилинг, бунинг учун асосий ғояни ўнг тарафда эмас, балки чап тарафда жойлаштинг.

1-расм. “Сувўтлар экологияси ва аҳамияти” нинг иерархик блок-схемаси
ДИДАКТИК ЎЙИНЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

1. “Билимлар ҳовузчаси” : бу усулдан умумлаштирувчи дарсларда ёки ўтилган 2-3 та мавзунини мустаҳкамлаш мақсадида қўллаш мумкин. Ушбу усулни қўллаш учун қуйидаги кўرғазмадан фойдаланамиз (2-расм), яъни катта плакатни тенг бўлиб (эни 30 см, бўйи 50 см) 5 та чўнтакча жойлаб чиқамиз, чўнтаклар 1 таси ўртада қолган 4 таси 4 томонга тенг тақсимланади. Ўртадаги чўнтакни конверт шаклида ясаб ичига 20 та карточка жойлаштирилади. Агар кўрғазмани “Сувўтларнинг экологияси ва уларнинг аҳамияти” мавзусини мустаҳкамлашда қўлласангиз, 4 та чўнтакча устига 1 тасига полисапроб, 2-га альфа-мезасапроб, 3-га бета-мезасапроб, 4-га олигосапроб деб ёзилади ва ўртадаги конвертга шу мавзуларга доир сувўтларнинг латинча номлари келтирилган ҳолда

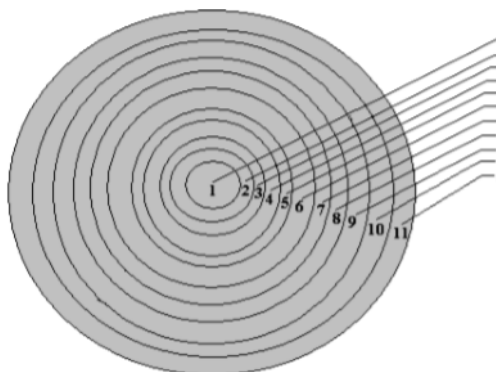
4, 2020 PEDAGOGİK MAHORAT*ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО*PEDAGOGICAL SKILL

жойлаштирилади ва устига “Билимлар ховузчаси” деб ёзилади (Бу усулни гуруҳлар ичида қўллаш янада қизиқарли ўтади). Кейин гуруҳдаги ўқувчиларга конвертдаги карточкаларни олиб, ҳар бирини мавзусига қараб жойлаштиришлари кераклиги айтилади. Ҳар бир чўнтак ичида 5 тадан карточка тўғри солинганлигига қараб баҳоланади.

Кўргазмани бундай номланишига сабаб, ўртадаги конверт рамзий маънода “ховузча” ҳисобланиб, ўқувчилар бу “ховуздан балиқларни турларига қараб челақларга жойлаштиришни керак”- деган маънода тушунтирилади. Бунда ўқувчилар дарсга янада қизиқиш билан қарайдилар. Бу усулдан сувўтлар бобини тугатганда, чорак охирида, йил охирида мавзуларни такрорлаш мақсадида фойдаланиш мумкин.

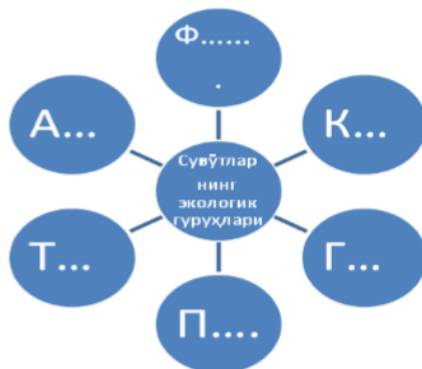
2. “Мерганлар ўйини”: бу усулдан умумлаштирувчи дарсларда ёки кимёвий формулаларнинг номи ва ишлатилиши, аҳамияти ҳақида сўров ўтказишда ишлатилади. Ишбу усулни қўллашда қуйидагича кўргазма ясалади. Катта плакатга қуйидаги расм чизилади (2 - расм) ва бу расмдаги сувўтлар бўйича ўтилган ўтиладиган мавзуга қараб нишонга олинади. Масалан, термофитон сувўтлар тушса шу сувўти ҳақида маълумот беради. Агар нишонга отадиган ўк бўлмаса, рақамланган кичкина қирқилган қоғозларни ёпик ҳолда қўйиб, номер танлаб олиниб шу сувўтлар номи айтилади ва қисқача маълумот беради.

1-термофитон сувўтлар, 2-криофилл сувўтлар, 3-фитозоафон сувўтлар, 4-аэрофитон сувўтлар, 5-полисапроб сувўтлар, 6-мезасапроб сувўтлар, 7- олигосапроб сувўтлар, 8-галофитон сувўтлар, 9- кальцефил сувўтлар, 10- планктон сувўтлар, 11- бентос сувўтлар.

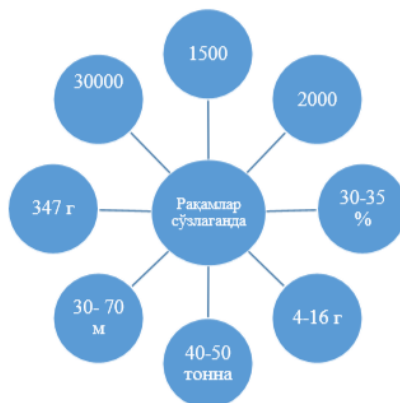
3. ҲАРФЛАР СЎЗЛАГАНДА!

Сувўтларга хос экологик гуруҳларини бош ҳарфидан топиб ёзинг.

Жавоблар: (Ф-фитоэдафон, К-кальцефил, Г-галофитон, П-психрофил, Т-термофитон, А-аэрофитон)

4. Рақамлар сўзлаганда. Қуйидаги сувўтларга тегишли рақамларни аниқлаб уларнинг номини ёзинг.

Жавоблар

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____

5 _____
6 _____
7 _____
8 _____

Тўғри жавоблар: 1) 3000- сувўт турлари сони, 2) 1500 - яшил сувўтлар сони, 3) 2000- тупроқда учрайдиган сувўтлар сони, 4) 30-35% – денгиз сувлари таркибидаги тузлар, 5) 4-16 г - 1 мм² сувўтлари сони, 6) 40-50 т - 1 га сув хавзасидаги сувўтлар биомассаси, 7) 30-70м - чуқурликда диатом сувўтлари оммавий ўсади, 8) 347 г - 1 л сувда натрийли тузлар миқдори.

Бу каби методлар ўз моҳиятига кўра ўрганаётган таълим олувчиларда ўқув-билиш фаоллигини ошириш, уларни кичик гуруҳ ва жамоада ишлаш, ўрганилаётган мавзу, муаммолар бўйича шахсий қарашларини дадил, эркин ифодалаш, ўз фикрларини химоя қилиш, далиллар билан асослаш, тенгдошларини тинглай олиш, ғояларни янада бойитиш, билдирилган мавжуд мулоҳазалар орасидан

4, 2020 PEDAGOGIK MANORAT*ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО*PEDAGOGICAL SKILL

энг мақбул ечимни танлаб олишга рағбатлантириш имкониятига эгаллиги билан алоҳида аҳамият касб этади.

Таълим ва тарбия жараёнида ўқитувчи(педагог)лар томонидан интерфаол методларнинг ўринли, мақсадли, самарали қўлланилиши таълим оловчида мулоқотга киришувчанлик, жамоавий фаолият юритиш, мантиқий фикрлаш, мавжуд ғояларни синтезлаш, таҳлил қилиш, турли қарашлар орасидаги мантиқий боғлиқликни топа олиш қобилиятларини тарбиялаш учун кенг имконият яратади.

Адабиётлар

1. Мустафаева М.И. “Сувўтлар экологияси, уларнинг табиат ва инсон ҳаётидаги роли” мавзусини ўқитишда педагогик технологиялар ўрни. БЛИ. –Т.: 2016, 72 бет.
2. Мустафаева М.И. Биоиндикаторность - изучения степени загрязнения вод при помощи альгофлоры прудов. Национальная ассоциация ученых(НАУ). Ежемесячный научный журнал. № 4(20). 2016. С.102-104.
3. Муслимов Н.А., Қўйсинов О.А. Касб таълими ўқитувчиларини тайёрлашда мустақил таълимни ташкил этиш. - Т.: Низомий номидаги ТДПУ. Методик қўлланма. 2006. - Б. 23-35.
4. Сайидахмедов Н. “Янги педагогик технология принциплари”, “Маъориф” газетаси № 85, 1995 йил, 27 октябр, -Б. 1-3.
5. Йўлдошев Ж.Г. “Янги педагогик технологиялар” (йўналишлари, муаммолари, ечимлари) – “Бошланғич таълим”, 1999 йил, № 6, 2-5 бетлар.
6. Қосимов, А.Х.Холиқова Ф. Педагогик маҳорат ва педагогик технологиялар. – Т.: ТАТУ 2004 йил. -Б. 112
7. Голиш Л.В. Замонавий таълим технологиялари: мазмун, лойиҳалаштириш ва амалга ошириш. Экспресс қўлланма - Т.: ТАСИС, 2001 йил. -Б. 59.
8. de Bono, Edward (1985). Six Thinking Hats: An Essential Approach to Business Management. Little, Brown, & Company. ISBN 0-316-17791-1 (hardback) and 0316178314 (paperback).
9. Kamal S. Birdi, No idea? Evaluating the effectiveness of creativity training, Journal of European Industrial Training, Vol. 29 No. 2, 2005, pp. 102–111, Emerald Group Publishing Limited
10. Edward De Bono 1971. Lateral Thinking for Management: A Handbook Of Creativity. American Management Association, New York. pp. 116